

VILLREINNEMNDA FOR RONDANE OG SØLNKLETEN

www.villrein.no

Protokoll for møtet 18.10.2011

Dato: 18.10.11

Kl.: 1600 – 1930

Sted: Venabu fjellhotell

Til stede: Jan Erik Brenden, Elisabeth Haugom, Marianne Borkhus, Mali Hauen, Trond Veskje, Erling Alderslyst, Arne Vadet, Jørund Båtstad og Per Olav Mathiesen .

Forfall: Kjersti Kraabøl Dompidal, Haaken W. Mathiesen, Stein Løvlien og Ola Dahl.

Andre møtende: Morten Liebe og Kim Andre Dalen (praktikant).

2011/13	REFERATSAKER
2011/14	RESTAURERING AV VILLREINTREKK – OG BEITE I RONDANE NORD
2011/15	SØKNAD OM GUIDEDE TURER – TURGLEDER AS
2011/16	EVENTUELT: JERV I OMRÅDET

2011/13 REFERATSAKER

1. Protokoll fra møtet 04.07.
2. Rundt bordet – hva skjer ?
3. Postlista – status
4. Klagesak Storgrytdalssetra, Sølnekletten.
5. Uttalelse vedr. rideturer fra Sulseter
6. Rendalsseminaret 2011.
7. Fylkestingsbehandling av regional plan.
8. Status forbruk av midler.
9. Inntrykk fra avskytinga i høst.
10. Foreløpig resultater fra registreringene i Tjønnsseterfjellet i 2011.
11. Eventuelt.

FORSLAG TIL VEDTAK

Referatsakene tas til etterretning.

MØTEBEHANDLING

1. Protokoll fra møtet 04.07. undertegnet.
2. Dovre: Negative reaksjon på utdeling av kalvekort. Folldal: Kommuneplan vedtatt. Delplan sti-og løypeplan igangsatt, aktuelt med innspill vedr. bl.a. hundekjøring og Reinslivegen.

- Ringeby: Arbeider med reguleringsplaner innenfor gjeldende kommunedelplaner.
3. Ingen merknader.
 4. Fylkemannen i Oppland behandler denne saken. Det kan ta en del tid pga. stor saksmengde.
 5. Høring sendt der vi ber om mer info om comboyturen. Det kommer meldinger om at ca. 40 hester sanker over hele fjellet. Saken tas opp igjen på neste møte.
 6. Det blei holdt befaringer inn i et gammelt villreinområde og besøkt arkeologisk lokaliteter. Foredragene finnes under Rendalen kommune, se veidemannskultur.
 7. Notat laget fra møtet og sendt medlemmene.
 8. Status forbruk gjennomgått, pr. 01.12. kan vi ha ca. 30 – 40000 ubrukte midler. Ubrukte prosjektmidler til innhenting av villreinobservasjoner sør i Rondane sør kan vurderes omdisponert til GPS-prosjektet.
 9. Ingen endelige data, men så langt avskytning Rondane nord ca. 54 %, Rondane sør ca. 50 % og Sølnekletten ca. 38%.
 10. Tilnærmet samme antall dyr i området som foregående år, bukkene holdt seg der til ut i september. Det er lengre enn tidligere år.

VEDTAK

Referatsakene tas til etterretning.

2011/14 RESTAURERING AV VILLREINTREKK – OG BEITE I RONDANE NORD

Vedlegg: Tiltaksplan med 3 kart.
Eksempel på arealbruk for 6 gps-simler.

SAKSOPPLYSNINGER

Nemnda vedtok i 2010 å utarbeide en tiltaksplan for å restaurere trekk og beite vest for Rondanemassivet i Rondane nord. Sekretæren har koordinert arbeidet. Fjelloppsynet i Sel og NINA ved Per Jordhøy har stått for de faglige vurderingene i samarbeid med sekretæren.

Planen legges fram for nemnda for avslutning av arbeidet og med tanke på videre gjennomføring sammen med berørte parter.

I forslaget til regional plan, handlingsprogrammet, prioriterte tiltak for Rondane, står (pkt. 9) det:

FoU. *Forsknings- og utviklingsprosjekter for å få mer kunnskap om villreinens vandringer og konflikten med allmenn ferdsel. Sikre beite og trekk nord – sør. Innspill og prioriteringer fra det nye styret.*

Og under andre tiltak (pkt. 26) står det:

Restaurere viktige deler av villreinområdet som er, eller kan være i ferd med å gå ut av bruk.

VURDERING

Det eksisterer klare målsettinger for bevaring av villreinens leveområder og for forvaltningen av Rondane nasjonalpark ut fra villreinperspektivet. Slik situasjonen nå er uten trekk og beite i dette området, er målsettingene ikke nådd.

Dette sakskomplekset er helt sentralt for villreinstammen i Rondane nord. Det er helt nødvendig for stammens langsiktige overlevelse at nord-sør trekket og beitemuligheter i dette området kan fortsette. Jeg viser i den sammenheng til rapporten med tilhørende kart.

Timingen for å fremme tiltak i dette området siden arbeidet med regional plan er i sluttfasen og tiltaksområdet er prioritert i forslaget til handlingsplan. Handlingsplanen vil bli en prøvestein for hvordan regionale planer kan følges opp. Det er derfor viktig at handlingsplanen utfylles med helt konkrete forslag som i dette tilfellet. Nemnda vil dersom de går for denne planen, svare på en meget viktig del av det står i handlingsplanforslaget.

Jeg anbefaler at nemnda slutter seg til planen, og at planen fremmes ovenfor de to fylkeskommunene og Sel kommune. Det må bli opp til disse tre partene å styre den videre framdriften med saken.

Planen har klare koblinger til feiringen av Rondane nasjonalpark 50 år i 2012. Det betyr at disse tiltakene også må spilles inn i de fora som jobber med feiringen. Det er opplagt at en feiring bør inneholde tiltak som gjør at formålet med nasjonalparken oppfylles. Altså må sentrale miljøvernmyndigheter gjøres kjent med innholdet.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Villreinnemnda slutter seg til konklusjonene i den foreliggende rapporten.
2. Nemnda fremmer planen som en oppfølging av gjeldende fylkesdelplan for Rondane og som en konkretisering av handlingsplanforslaget i regional plan for Rondane og Sølknkletten.
3. Nemnda fremmer planen som sitt forslag til konkret gjennomføring og feiring av Rondane nasjonalpark 50 år i 2012.

MØTEBEHANDLING

Momenter fra drøftingen:

- vardebygging i fjellet er uheldig og ledende i forhold til villrein, gjøres på samme måte som de gamle fangstfolkene
- noen forslag er akseptable, tiltakene vedr. Rondvassbu og Spranget for folk til å steile
- muligheter til å få fram reinen i området Peer Gynt – Randen
 - sett tidligere at rein kan trekke over dette området når det er lite folk
- årstidsvariasjon mht. bruken av fangstgropene må betones, de var brukt under høsttrekket
- må løfte fram disse tankene, best for alle parter
- det må være en rekkefølge på tiltakene, starte med endring av stiene
- må begynne i det små, viser også til de positive effektene ved flytting av Breitjønnebu i Ringebru med omlegging av stier
- flytting av stier er punkt en, det kan også være andre barrierer en aksene Spranget – Rondvassbu
 - er det aktuelt at man kan gå til Rondvassbu fire ganger om dagen?
- flytting av Rondvassbu er kontroversielt, ikke selge det i en tidlig fase
 - bygdefolket vil ha Spranget
 - kanalisering virker
- bra eksempel fra Ringebru
 - må tørre å si noe, drive misjonsvirksomhet
- heller være lempeligere med tiltak rundt hyttene i området
- stiendringer kan selges

VEDTAK

Jørund Båtstad ba om og fikk en protokolltilførsel med følgende ordlyd:

Det tas forbehold om at han går mot den delen av planen som gjelder Rondvassbu og Spranget.

Arne Vadet sluttet seg også til denne protokolltilførselen.

Følgende vedtak blei deretter enstemmig vedtatt:

1. Villreinnemnda slutter seg til konklusjonene i den foreliggende rapporten.
2. Nemnda fremmer planen som en oppfølging av gjeldende fylkesdelplan for Rondane og som en konkretisering av handlingsplanforslaget i regional plan for Rondane og Sølknkletten.
3. Nemnda fremmer planen som sitt forslag til konkret gjennomføring og feiring av Rondane nasjonalpark 50 år i 2012.

2011/15 SØKNAD OM GUIDEDE TURER – TURGLEDER AS

Vedlegg: Kart som grovt viser hvor ferdselen skal foregå.

SAKSOPPLYSNINGER

Firmaet Turgleder as fikk 2010 dispensasjon i forhold til vernebestemmelsene, til guidede turer i Rondane. Firmaets erfaring er at de begrensningene som er lagt på turene, gjør tilbudet lite anvendelig. De søker derfor om et utvidet tilbud. Dette omfatter:

- Tollevshaugen (Grimsdalen) over Dørålstjønnin til Dørålseter vinterstid
- Tollevshaugen (Grimsdalen) via Haverdalsmunningen – Dørålsglupen til Dørålseter – sommerstid
- Bruk av området øst for rutelinje nord/sør 32V41. Begrenset av Dørålseterveien i nord og Illmandalen i sør. Området: Vidalsflye og Neverbudalen ned mot Atndalen, vinterstid.
- Bruk av området øst for Musvoldalen – Steinbudalen – Eldåbu – nordre Bølhøgda. Områdene sørover med Vulufjell og Saukampen med utgangspunkt i FV 27.

Saken må vurderes i forhold til fylkesdelplan for Rondane som har følgende retningslinje for organisert ferdsel:

Organiserte turer bør legges utenfor leveområdet. Dersom slike turer skal gjennomføres, forutsettes at stier og løyper i godkjente løypeplaner benyttes.

VURDERING

I forhold til fylkesdelplanens retningslinjer, så ligger alle turene innenfor leveområdet i gjeldende fylkesdelplan. Det bør derfor ikke gis tillatelse til turene. Hver tur må imidlertid vurderes konkret opp mot villreininteressene.

Kommentarer til de enkelte turene.

- *Tollevshaugen (Grimsdalen) over Dørålstjønnin til Dørålseter vinterstid*

- Dette omfatter sentrale helårsområder for villrein. Områdene må ligge mest mulig i ro vinterstid. En slik rute kan ikke aksepteres med tanke på stor fare for forstyrrelser. Konflikten i forhold til økt ferdsel er stor. Det eneste som godtas er å følge skiløypa øst for Gravhøtangen når den blir lagt om.
- *Tolleivshaugen (Grimsdalen) via Haverdalsmunningen – Dørålsglupen til Dørålseter – sommerstid*
 - Dette omfatter sentrale helårsområder for villrein. I henhold til forvaltningsplan for Rondane er det godkjent sti der dvs. fra Grimsdalshytta til Dørålseter. Denne stien kan benyttes til guidede turer uten at belastningen økes vesentlig. Når det gjelder vinterbruken i dette delområdet henvises til vurderingene i ovenstående punkt.
- *Bruk av området øst for rutelinje nord/sør 32V41. Begrenset av Dørålseterveien i nord og Illmandalen i sør. Området: Vidalsflye og Neverbudalen ned mot Atndalen, vinterstid.*
 - Dette omfatter sentrale helårsområder for villrein. Det er helt sentralt at disse områdene øst for Rondanemassivet får ligge mest mulig i ro med tanke mulighetene for nord-sør trekk. Nord-sør trekket i Rondane nord har ikke vært i funksjon de siste 15 år. I disse østre delene har det også tidligere foregått kalving. Denne funksjonen kan starte opp igjen som en del av den roterende arealbruken. Sånt sett er det heller ikke ønskelig med økt ferdsel i disse områdene. Konflikten i forhold til økt ferdsel er stor.
- *Bruk av området øst for Musvolddalen – Steinbudalen – Eldåbu – nordre Bølhøgda. Områdene sørover med Vulufjell og Saukampen med utgangspunkt i FV 27.*
 - Dette området utgjør helårs kjerneområdet for Vulufjellstammen som teller noen hundre dyr. I de siste årene har det vært lagt ned et systematisk arbeid for å bygge opp stammen i dette området. Deler av området benyttes til kalving for flokken. Inn i dette området har det de siste fem årene kommet inn dyr fra Rondane sør stammen. Konflikten i forhold til økt ferdsel er stor.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda viser til retningslinjene i fylkesdelplan for Rondane og tilrår på det sterkeste at de guidede turene ikke legges inn i villreinens leveområde. De aktuelle områdene representerer helt sentrale helårsområder for villrein. Og konflikten mellom villrein og økt ferdsel er derfor stor.

Villreinnemnda kan tilrå at guidede turer kan følger eksisterende stier/løyper i to begrensede tilfeller:

- Vinterstid fra Grimsdalshytta videre øst for Gravhøtangen når løypa er lagt om.
- Sommerstid fra Grimsdalshytta til Dørålseter langs eksisterende godkjent sti i hht. Forvaltningsplan.

MØTEBEHANDLING

Momenter fra drøftingen:

- bra forslag til vedtak
- dette skaper presedens

VEDTAK

Villreinnemnda viser til retningslinjene i fylkesdelplan for Rondane og tilrår på det sterkeste at de

guidede turene ikke legges inn i villreinens leveområde. De aktuelle områdene representerer helt sentrale helårsområder for villrein. Og konflikten mellom villrein og økt ferdsel er derfor stor.

Villreinnemnda kan tilrå at guidede turer kan følger eksisterende stier/løyper i to begrensede tilfeller:

- Vinterstid fra Grimsdalshytta videre øst for Gravhøtangen når løypa er lagt om.
- Sommerstid fra Grimsdalshytta til Dørålseter langs eksisterende godkjent sti i hht. forvaltningsplan.

2011/16 EVENTUELT: JERV I OMRÅDET

Nemnda ønsker en oversikt over bestanden av jerv i området og predasjon på villrein. Sekretæren sjekker ut til neste møte.

Morten Liebe
Sekretær

Dombås 24.10.11

Underskrifter for nemnda:

.....

.....

.....

.....